

Um at missa fótafestið

Nær munnu óvan-
ligar tíðir hava sett
djúp spor eftir seg í
Føroyum?
2. partur

Heri Mohr

Framhald úr mikudagsblaðnum:

Sleyg og slatur og ósannindi áttu ikki at verið sett alment upp á prent, tí ilt er at byggja borð fyri báru:

Fyri nøkrum árum síðani setti ein landsstýrslimur hakan í ein moldklump úti í Sandagerði við síðuna av Landssjúkrahúsinum sum fyrsta stig til bygging av einum universitetshospitali.

Sum kunnugt rennur tíðin sum streymur í á. Sandáin rennur, til tíðir eymliga og til tíðir í fossandi øði í almáttuga váta favn Atlantshavsins. Í hesum økinum millum Landssjúkrahúsið og tann gamla próstagarðin verður longu um eina viku tað nýggja universitetshospitalið víkt við veitsluhaldi.

Í einari skrá Okkara Tjóðsjúkrahús 2019 – eins prýðilig sum loysingarproklamatiónin 2000 Frá heimastýri til fullveldi – er nágreiniliga greitt frá hesum stóra, søguliga tiltaki:

Ein fríggjamorgun, morgunroðin fór so vakurt í havið, vóru øll tey mongu, ið starvast á Setrinum, komin út á Debesartrøð. Rektarin, í myrkamorreðari troyggju við blonkum knappum um hálsin,

Havnin fyri aldarskiptið fyrra. Ljósá húsið er Nólsoyarstova, har beiggi Niels R. Finsen, Olaf Finsen, fyrst í farnu øld bygdi nýtt stásiligt hús í romantikkarkitekturi til apotek og annað endamál

svørtum vaðmalsbuksum, ullintum hosum og spenniskóm, helt eina stutta røðu um introspektión við grundhugsan: "Vit eru føroyingar, serstøk tjóð við felags lagnu, eitt felags blóð." Beint eftir røðuna avdúkaði hann eina standmynd av landsstýrismanninum, sum fyri nøkrum árum síðani setti hakan í jørðina til eitt føroyskt universitetshospital. Standmyndin, úr føroyskum gróti, er ein maður í

føroyskari húgvu, posatroyggju við knappum vinsturmeigin á hálsinum, knæbuksum, hosum og hosubondum og húðarskóm við tveingjum. Í høgri hond hevur hann ein haka. Ella er tað kanska eitt pinnagrev. Í málplátu í neðra á standmyndini er rist navnið á landsstýrismanninum og monogram og fylgjandi tekstur: Tú vart eitt grev, tá ið á stóð.

Standmyndin er ikki stór. Tó so,

einar tvær ella tríggjar ferðir størri enn standmyndirnar av teimum andabornu Áarstovubrøðrunum, krympaðir til tvær sálarleysar dukkur niðri á Áarvegnum, beint har teirra barndómsheim, Áarstova, stóð, áðrenn tað varð tikið niður fyri umleið 85 árum síðani. Undir liðini á Nýggjustovu, har Nólsoyarstova var, bygdi beiggi Niels R. Finsen, Olaf Finsen, fyrst í farnu øld nýtt stásiligt hús í romantikkarkitekturi til apotek og annað endamál. Misrøkt – sum hevur hetta fyrr so stásiliga hús ongan góðan – er hetta nakað av tí fyrsta, fremmandafólk sýggja, tá ið okkara høvudsstaður verður vitjaður.

Áðrenn øll húsini í Gongini vórðu burturbeind, og bóndahúsini Húsagarður vórðu flutt til "Mexico" norðan fyri Gundadal, var Áarvegur – við ánni og trøðum og gullregni og sóljum í tøttum gróðri móti Amtmansborgini – saman

við Bringsnagøtu, Gongini, úti á Reyni og Tinganesi sjálv sálin í okkara fitta, lítla høvudsstaði. Har vóru eingi tóm, illa hildin hús. Nógvir turistar vitjaðu Havnina um summarið. Tá komu turistskip inn á Nólsoyarfjørð, og turistarnir vórðu fergaðir inn á Kongabrunna við bjargingarbátum frá avvarðandi skipum. Miðskeiðis í farnu øld varð Tórshavnar havn útbygd so mikið, at pláss var fyri størri ferðamannaskipum og fleiri ferðafólki.

Aftur til Debesartrøð

Tá ið avdúkingin av standmyndini var liðug, kunngjórði rektarin, at vígslu- og veitsluhaldið skuldi byrja í tí nýggja universitetshospitalinum stundisliga kl. 19, og at allir professararnir og lektararnir og annars øll, ið starvast á Setrinum, skulu vera á Trøðni hálgum sjey. Ein professari og ein lektari skulu bera øll sangheftini [sum eisini er veitsluskrá] í einum rimaleypi og einum tættleypi við fetli oman í móttøkuhøllina. Ætlanin er, at teir báðir undir borðhaldinum skulu greiða frá týðninginum

av tí føroyska leypinum í miðöldini. Borðreitt verður fyri 800 innbødnum. VIP-flogførini við gestum, sum áttu at komið við leiguflogførum, vórðu darvað, men til alla Guds lukku lendu tey í góðari tíð á midnátt.

Fólk vóru so smátt farin at

Áarstova, sum varð tikin niður miðskeiðis í triatiárunum. Her vuku skaldabrøðurnir Janus og Hans Andreas Djurhuus upp. Niðanfyrir sýggjast Knútsstova og Vertshúsið, sum í dag hýsa matstovuni, sum er uppkallað eftir Áarstovu